

teveel soortgenoten in te kleine hokken moeten verblijven. Deze kikkervisjes zitten op soortgelijke wijze opgesloten in de regenplas die steeds kleiner wordt. Het beperkte voedsel in de vorm van algen en dode insecten op de waterspiegel is kennelijk niet toereikend.

Elf klompen

Bij een verkenningsbezoek op 28 april van dit jaar telde ik elf klompen drill in deze plas. De twee andere regenplassen die er vrijwel naast lagen, waren beide kleiner en bevatten geen enkele drillklomp. De moederkikkers hebben destijds kennelijk met zorg de grootste regenplas uitgekozen. Ze zijn dus in staat om de ontwikkelingskansen van hun kroost te optimaliseren. Dat lijkt op moederliefde, maar dan wel met een bijsmaakje. Want wie weet hoeveel broertjes en zusjes zij hebben moeten verslinden om het zover te schoppen?

Bart Siebelink

A. Het slachtoffer.

B. De spiraalvormige darmpjes in de buik van het slachtoffer.

C. De kikkervisjes verdringen elkaar om een stukje soortgenoot.

D. Alleen een skeletje blijft over.

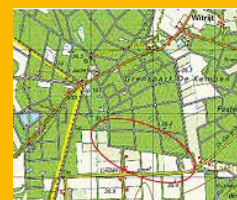
(Foto's: Bart Siebelink)

Verslag inventarisatie-excursie Kempen 28 juni 2014

Jaarlijks organiseren we met de monitoorders in de Kempen een gezamenlijke inventarisatie. Meestal kiezen we daarvoor een gebiedsdeel dat nog niet (goed) is onderzocht. In linie doorkruisen we potentiële leefgebieden en bekijken alle bijzondere, leuke planten en dieren.

Voor 2014 was een gebied in de hoek tussen de Gerardusweg/ Lindendreef en de Grensweg in de gemeente Bergeijk uitgekozen (zie figuur 1).

Figuur 1. Het tijdens de inventarisatie-excursie onderzochte gebied.

Het gebied bestaat vooral uit bos, waar de afgelopen jaren veel is opengekapt. Hierdoor is een meer gevarieerd terrein ontstaan. Er is veel dood hout blijven liggen. De poreuze mat van bochtige smeile op de oude bosbodem, het herstel van struikheide, pijpenstrootje, bramen en opslag van jonge bomen zorgen voor een structuurrijke begroeiing, geschikt voor reptielen. In 2011 en in 2012 is in de zuidoosthoek een gladde slang gemeld (Bron: NDFF). De opengekapte percelen, de bermen en bosranden worden incidenteel afgezocht door een van de monitoorders, maar er is nog niet veel over het voorkomen van reptielen bekend. Door het gebied met de groep af te speuren, wordt de trefkans een stuk hoger. Er namen acht mensen deel aan de inventarisatie.

In de zuidoostelijke hoek en aan de westkant liggen twee grote bospoelen. Verder is aan de zuidwestkant een grote waterberging met daarbij drie kleine poelen aangelegd (niet op kaart). Omstreeks 2007 zijn in de bospoelen vinpootsalamanders aangetroffen. In het kader van het verspreidingsonderzoek wilden we een of beide vindplaatsen herbevestigen.

In de eerste poel werden tientallen larven van de Alpen-watersalamander gevangen en ook larven van vinpoot- of kleine watersalamanders. Larven van deze twee soorten zijn niet te onderscheiden. Helaas lukte het niet om volwassen exemplaren van de vinpootsalamander te vangen, die het voorkomen van deze soort zouden kunnen bevestigen. In de poel werden wel bastaard- en poelkikker gevonden, alsmede larven van groene kikkers.

Op een terrein aan de zuidoostkant van het gebied werd een volwassen gladde slang gevonden (zie figuur 2). Het dier was 61 centimeter lang en woog 110 gram. Dit gewicht en het dikke

Figuur 2. De op 28 juni in de Kempen gevonden gladde slang. (Foto: Ivo van der Grinten)

Figuur 3. Arnold (l) en Sjaak (r) bekijken de gladde slang. (Foto: Ivo van der Grinten)

lichaam gaven aan dat ze drachtig was.

Op nagenoeg alle opengekapte stukken zijn levendbarende hagedissen aangetroffen; voornamelijk drachtige vrouwtjes. Dit was verrassend, omdat de levendbarende hagedis in de wijde omgeving maar zelden wordt aangetroffen. De dichtheid leek hier hoger dan in andere leefgebieden in de omgeving. De soort lijkt geprofiteerd te hebben van het openkappen van deze bossen. Ook uit de literatuur is dat een bekend fenomeen.

Toen we tegen het eind van de ochtend de waterberging bereikten, bleek deze droog te staan. Ook in de poelen stond niet veel water meer. Ondanks dat was het een geslaagde inventarisatie-excursie. Alle waarnemingen zijn ingevoerd in Telmee.nl. Met dank aan Huub, Arend-Jan, Sjaak, Ivo, Birgit, Lodewijk en Chris.

Arnold van Rijsewijk
RAVON